

KÝ SỰ DU LỊCH

NHA TRANG NGÀY VỀ

TRINH HẢO TÂM

Hôm nay đã là 30-12-2003 năm tàn và Tết Việt Nam cũng sắp đến, tôi vẫn còn ngao du ở miền Trung trong chuyến về VN nghỉ cuối năm nhân dịp sơ tôi, hăng bà xã và trường thẳng con đều đóng cửa. Sáng nay dậy sớm mở cửa căn phòng ở khách sạn Palmira Resort vùng Mũi Né tỉnh Bình Thuận, mặt trời vừa mọc còn lấp lánh trên mặt biển nơi chân trời nhiều mây. Trong lúc chờ nhà hàng dọn ăn sáng lúc 6 giờ 30 chúng tôi ra dạo bờ biển sau khách sạn. Cô gái bán quán ăn bên kia đường ngang khách sạn mà thẳng con tôi nói chuyện hôm qua đang nằm đắp cát trên người gần nơi mực nước biển đang lên xuống. Có lẽ đắp cát buổi sáng là một cách duy trì sức khỏe hay dưỡng da gì đó của cô ta. Tôi chụp hình nhưng cô ta mắc cỡ kêu đừng chụp và ghé đầu để không thấy mặt. Gần đó vài phụ nữ đang đào dưới lớp cát ướt để tìm những con nghêu sò nhỏ bằng đầu ngón tay. Nghêu nhỏ như vậy thịt đâu có bao nhiêu mà họ phải mất hơn mấy tiếng đồng hồ để đào chưa được một tô nhựa!

Chúng tôi lên bờ vào khu khách sạn, bữa ăn sáng Buffet được dọn trong vườn dừa cũng khá nên thơ. Cũng trúng chiên *óp la* hay *omelet*, bánh mì Pháp, *sausage*, bún bò Huế và trái cây. Thức uống thì cà phê, sữa tươi, cam vắt và trà. Cà phê ở VN thì nơi nào cũng ngon vì là cà phê Ban Mê Thuật, ở những quán bình dân vỉa hè mỗi ly cà phê sữa khoảng 2 ngàn đồng chỉ bằng 13 xu Mỹ! Hiện nay ở Sài Gòn đang có phong trào mở tiệm cà phê “Deluxe” với những bảng hiệu nghe rất lạ như *Window, N’Nice, Yesterday, Cát Đằng...* Lối trang hoàng trong tiệm cũng rất “ấn tượng” và giá cả cũng rất khó quên và có nhiều nơi như trên các tòa cao ốc, phải trả bằng đô la chứ không nhận tiền Việt!

ĐƯỜNG RA NHA TRANG

Xe chúng tôi trở về Phan Thiết rồi rẽ mặt vào quốc lộ 1 để đi Nha Trang. Vùng này ít mưa nhất VN nên nhà cửa thưa thớt, quanh nhà trồng nhiều thanh long là một loại xương rồng ít cần nước, có trái màu đỏ, da có vảy như da rồng, ruột trắng ăn giòn ngọt và hơi chua. Loại cây này leo bám rất nhanh, leo đến đâu là đâm rễ ra quấn lấy thân cây nó leo nhiều khi khiến cây kia không sống nổi. Theo những người trồng ở VN cho biết nhánh nào đã ra trái xong thì không bao giờ có trái nữa và nên cắt bỏ để cây đâm nhánh khác. Ở Quận Cam có người cho tôi một chậu thanh long, tôi trồng hai năm nay, cây thì mạnh mẽ xanh tốt leo bám lên tường nhưng không có trái? Chắc là tôi bón lộn phân chăng?

Xe qua thị trấn nhỏ Phan Rí Cửa cũng vẫn là vùng khô cằn đá sỏi, lưa thưa nhà cửa. Đến Vĩnh Hảo một vùng núi cao có con suối mà trước 1975 nổi tiếng về nước suối Vĩnh Hảo. Đến đây con đường xuyên Việt gặp lại biển và ôm vòng theo bờ biển. Nước xanh sóng bạc và những hòn đá tròn từ sườn núi chạy ra tới bờ biển. Đây là bãi biển Cà Ná một địa điểm du lịch mà 10 năm trước khách “ba lô” rất ưa chuộng vì thiên nhiên vắng vẻ nên nhà nước xây khu khách sạn tại đây nhưng hôm nay qua đây trông rất vắng lặng không có khách, không thấy xe cộ, có lẽ vì thiếu màu xanh cây cối hay ngày nay có nhiều địa điểm khác thu hút hơn?

Rời Cà Ná con đường đổ dốc đi sâu vào đất liền, bắt đầu vào phần đất tỉnh Ninh Thuận và đường xe lửa chạy song song với đường xe hơi. Vùng đất này vẫn còn nghèo, đất đai cát trắng, cây cối không cao, một vài xóm nhà họ

làm nước mắm, mắm ruốc. Xe qua Phan Rang nhưng đi theo con đường mới phía ngoài, không chạy qua thành phố. Qua đây tôi nhớ đến ông Nguyễn Văn Thiệu, thời cuộc đưa đẩy một thời làm Tổng Thống nay đã ra người thiên cổ. Làng của ông ta là làng Ninh Chữ cửa vào Đầm Nai phía Đông Bắc thành phố Phan Rang. Thị xã Phan Rang tính luôn thị trấn Tháp Chàm lại nhỏ hơn Phan Thiết chỉ có 148 ngàn dân trong khi Phan Thiết 190 ngàn dân. Có lẽ vì là vùng ít mưa nhất ở Việt Nam, đồng bằng quá hẹp vì núi nhô ra gần tới biển. Ruộng lúa chỉ trồng được ở quanh tỉnh lỵ, cây lúa vàng úa chỉ cao độ vài ba tấc chứ không cao lớn xanh mướt như trong Nam.

Xe ngang qua Vịnh Cam Ranh tức vào phần đất tỉnh Khánh Hòa. Dân số Cam Ranh ngày nay là 198 ngàn người vượt khỏi Phan Thiết và Phan Rang. Cam Ranh có hải cảng rất sâu tàu lớn viễn dương cặp bến dễ dàng, trong cuộc chiến trước 1975 quân đội Mỹ đã dùng nơi đây làm căn cứ. Sau chiến tranh Nga thuê lại và đã mãn hợp đồng, bây giờ cảng Cam Ranh đang bỏ ngõ chưa biết dùng làm việc gì? Muốn cho Hoa Kỳ thuê nhưng không được dùng vào mục đích quân sự như trước kia vì e ngại Trung Quốc. Còn dùng với mục đích kinh tế thì vùng này còn nghèo, kỹ nghệ chưa có, tiềm năng kinh tế chỉ có du lịch và hải sản nhưng không nhiều. Du lịch thì ở Nha Trang chứ Cam Ranh không có cảnh đẹp. Do đó hải cảng rất tốt nhưng đành phải bỏ trống! Gần 200 ngàn dân sống trong tình trạng chờ đợi và đập đổi qua ngày bằng cách nuôi tôm hùm, nuôi cua biển...

Đường từ Cam Ranh đến Nha Trang khoảng 50 cây số nhưng không đi cặp theo bờ biển được cho gần hơn vì bị địa thế núi và đầm án ngữ mà phải vòng qua Diên Khánh rồi mới đi thẳng về hướng Đông mà tới Nha Trang. Tại Diên Khánh sát quốc lộ có một cây đại thụ

to lớn hàng trăm năm. Diên Khánh cũng còn di tích cổ thành mà chúng tôi không ghé qua.

NHÀ THỜ ĐÁ NHA TRANG

Vào thành phố Nha Trang thì đã trưa, xe đậu lại dưới chân đồi thấp và chúng tôi men theo con đường lát đá vuông xoáy tròn ốc lên viếng nhà thờ. Dọc theo con đường dốc là tượng các thánh, những bia đá tạ ơn của giáo hữu và cây cảnh rất đẹp. Những cây cau kiểng thân ốm tong teo có trái màu đỏ, những cây cau bụng thân phình to ở VN người ta gọi là Cầu Champagne và những gốc thiên tuế (Sago Palm) hàng trăm năm. Vùng Nha Trang có loại thiên tuế lá đẹp mọc ở những vùng mưa ít mà ở Cali vài Nursery cũng có bán, giá rất đắt vài

Nhà Thờ Nha Trang

trăm đô la cho cây 10 gallons, tên là Mexican Sago Palm. Japanese Nursery ở đường Tustin, phía Bắc Katella thuộc thành phố Orange cũng có bán Mexican Sago Palm (500\$ loại 25 gallons) và Champagne Palm (1,000\$ cây 25 gallons). Nhà thờ chánh toà Nha Trang được xây cách nay gần một trăm năm trên ngọn đồi thấp gần ga xe lửa, có kiến trúc Âu Châu thời trung cổ, xây bằng đá xanh. Nhà thờ không lớn nhưng đáng vẻ cổ kính, thanh tịnh.

Chúng tôi mãi mê quay phim, chụp hình thì 3 vị cao niên nam có, nữ có cho hay nhà thờ sắp đóng công, các cụ về nghỉ trưa, 2 giờ sẽ mở cửa lại. Chúng tôi đành ra theo để các cụ khóa công lại ra về, tiếc chưa được vào bên trong nhà thờ thăm viếng cũng như chưa được đứng trên sân nhà thờ nhìn bao quát thành phố Nha Trang. Nơi đây nhìn về hướng Tây sẽ thấy tượng Phật Thích Ca ngồi tòa sen ở ngọn núi chùa Long Sơn.

THÀNH PHỐ NHA TRANG

Nha Trang ngày càng nổi tiếng là một địa điểm du lịch rất lôi cuốn du khách. Bờ biển nước xanh cát trắng dài 7 cây số với hàng dừa xanh thơ mộng và hàng chục khách sạn thanh lịch nằm dọc theo bờ biển. Nắng ấm quanh

Tháp Bà Nha Trang

năm và bầu trời trong xanh với những làn gió mát làm sáng khoái lòng người. Ngoài khơi Nha Trang còn có những hải đảo hoang vắng, biển nước trong xanh rất thích hợp cho những người muốn nghỉ ngơi thư giãn tinh thần hay những người thích lặn xuống biển chiêm ngưỡng cảnh san hô và những đàn cá nhiều màu. Ngoài ra Nha Trang còn có Tháp Bà cổ xưa, huyền bí, Hòn Chồng ngoạn mục nên thơ và Ninh Hòa đảo khí và suối nước nóng trong cảnh núi rừng thiên nhiên.

Hiện nay Nha Trang là một thành phố biển thanh lịch nhất Việt Nam, dân số 331 ngàn người. Du khách đến Nha Trang rất thuận tiện vì Nha Trang nằm ngay trên quốc lộ số 1 nối liền hai miền Nam Bắc và đường hỏa xa cũng vậy mỗi ngày có những chuyến xe tốc hành có giường ngủ và quán ăn trên đoàn tàu. Đường hàng không, phi trường ngay tại thành phố và mỗi ngày đều có những chuyến bay đến các thành phố lớn ở VN.

Từ nhà thờ theo con đường lớn Lê Thánh Tôn chúng tôi đi thẳng ra biển. Cuối đường nơi bờ biển là Đài Liệt Sĩ và một quảng trường lớn có sân khấu. Bên kia đường một ngôi nhà mới xây, to lớn kiến trúc La Mã sơn trắng phía trước có những tượng người cũng theo lối tượng La Mã nhưng lại người Đông Phương. Vì không có bảng hiệu nên không biết là nhà gì? Khách sạn thì không có vẻ khách sạn vì

cửa đóng, khách sạn luôn mở rộng cửa để đón khách? Rạp hát thì cũng không phải. Sau này hỏi một thanh niên dáng dấp có vẻ sinh viên mới biết đó là hội trường của Sở Văn Hóa Thông Tin tỉnh Khánh Hòa.

Tôi vào khách sạn Nha Trang Lodge để hỏi mượn phòng. Tám năm trước khi tôi đến Nha Trang thì đây là khách sạn mới và sang trọng nhất Nha Trang đồng thời cũng là tòa nhà cao nhất thành phố. Khách sạn Nha Trang Lodge có 121 phòng với giá từ 50 đến 168 đô la. Họ chỉ còn phòng cho đêm nay thôi nhưng chúng tôi thì ở đến hai ngày. Họ chỉ khách sạn Yasaka cũng trên đường Trần Phú và cũng nhìn ra bờ biển. Đây là khách sạn mới nhất liên doanh với công ty khách sạn Nhật, giá phòng cũng từ 50 đô la trở lên. Ở đây cũng không có phòng. Thế là tôi đến khách sạn Hải Yến, khách sạn lâu đời nhất Nha Trang. Trước năm 1975 khách sạn này đã có và là khách sạn lớn nhất thời đó. Họ cho tôi mượn một phòng lớn ở trên lầu trong những căn nhà phía sau khách sạn. Đây là khu khách sạn Hải Yến cũ nay được tân trang trở lại.

Cầu Mới Xóm Chài

Phòng có 3 giường lớn với giá 450 ngàn đồng (29 đô la) một ngày. Khách sạn bao luôn bữa ăn sáng Buffet trị giá 20 ngàn đồng mỗi người. Phòng trên lầu cửa sổ có những nhánh phượng vĩ nhìn qua chi nhánh bưu điện đường Trần Hưng Đạo.

Nha Trang bây giờ có khoảng 70 khách sạn. Khách sạn 5 sao thì có Ana Mandara (ngay bờ biển gần phi trường) và Yasaka. Khách sạn 3 sao thì có 5 khách sạn là Nha Trang Lodge, Hải Yến, Bảo Đại (nhà mát Bảo Đại gần Cầu Đá), Quê Hương và Viễn Đông. Tất cả các khách sạn này đều nằm trên con đường dọc theo bờ biển là đường Trần Phú, trước 1975 là đường Độc Lập, con đường đẹp nhất Nha Trang có bờ biển, công viên và những toà nhà công sở như Toà Tỉnh, Bưu Điện, Viện Pasteur, Nhà Bảo Tàng, Trường Cao Đẳng Sư Phạm và những quán bar, cà phê cạnh những cây dừa rất nên thơ như ở Hawaii. Tám năm tôi trở lại, đường Trần Phú có luống hoa ở giữa lộ để ngăn đôi hai chiều lưu thông, các bar cà phê đã bị dẹp bớt chỉ còn vài cái trước

Hải Yến và Nha Trang Lodge mà thôi. Honda ôm, taxi không còn đợi khách trên lòng đường nữa. Bờ biển cát những lều tranh hình nấm có ghé bỏ cho du khách nằm. Phía Bắc thành phố con đường Trần Phú được mở rộng và cây cầu mới bắc ngang cửa sông Cái Xóm Bống được xây sát bờ biển và công viên Hải Đảo gần Cầu Xóm Bống được thành hình.

Đêm đầu tiên ở Nha Trang, đi trên đường Trần Phú nhìn ra biển, ngày trước thấp thoáng ánh đèn leo lét của những ghe cá nhưng bây giờ hàng đèn sáng rực ngoài khơi. Vì quên đi

có Hòn Tre ngoài kia nên tôi ngạc nhiên không hiểu đèn gì? Đèn của các ghe cá thì không thể có độ sáng đồng bộ và khoảng cách đều như vậy? Sáng hôm sau nhìn thấy núi Hòn Tre, biết hàng đèn thấy đêm qua là đèn bên đó. Khi mướn tàu ra đảo Trí Nguyên và Hòn Tằm, tôi mới thấy những cột điện được dựng giữa biển ở vùng Cầu Đá. Hóa ra các đảo ngoài khơi Nha Trang đã được điện khí hoá. Tám năm không trở lại Nha Trang đã nhiều thay đổi 🚗.

Cầu Tàu Hồ Cá Trí Nguyên